

zapovjednik predajom isprava povrijedio postojeće propise, a što je najvažnije, da je zapovjednik dao časnu riječ da neće bez odobrenja isploviti brodom.

(DMF 1979, str.487)

B.J.

Bilješka.-- Ne treba posebno napominjati da troškove na koje je sud obvezao brodar, brodar snosi samo privremeno. Konačno snasnanje troškova ovisi o opravdanosti zaustavljanja broda što će se riješiti ili sporazumom stranaka, ili u posebnoj parnici.

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Paris

Presuda od 13.IX 1973.

Cie La Concorde c/a zapovjednik broda "Kaptanikos",
MM. Syros sh Valmas, Sté
Action, Sté Somacom i zapovjednik broda "Kaptanikos",
Sté Syros sh Valmas c/a Sté
Somacom

Prijevoz stvari morem - Brodarski ugovor na vrijeme - Odgovornost brodar i naručitelja broda - Klausula nadležnosti suda unešena u brodarski ugovor - Za štetu na teretu koji je prevezen na temelju ugovora kojeg je sklopio naručitelj broda ne odgovara brodar, ako je po ugovoru o brodarskom ugovoru na vrijeme komercijalna uprava brodom prešla na naručitelja broda - Klausula o nadležnosti suda unešena u brodarski ugovor ne odnosi se na slagača - U slučaju da ima više tuženih, tužba se može podnijeti prema volji tužitelja sudu koji je nadležan za bilo kojeg tuženoga - Zapovjednik broda odgovara ex qualitate za štetu na teretu koji je prevezen i ne može biti obvezan na naknadu štete - Zastara zahtjeva prema slagaču iznosi godinu dana

Brodar je sklopio brodarski ugovor na vrijeme. Naručitelj broda zaključio je ugovor o prijevozu vreća riže iz Karachia u Pointe des Galets (Réunion). Na odredištu je ustanovljena šteta na riži. Uzrok šteti su bile poderane vreće iz kojih se isipala riža u ukupnoj količini od 305 kg.

Osiguratelj je nadoknadio primaocu i osiguraniku štetu i tuži: a) zapovjednika broda, b) brodar-brodovlasnika, c) naručitelja broda i d) slagača.

Brodar i zapovjednik broda postavili su prigovor nenadležnosti suda. Navode da je prema čl.17. brodarskog ugovora sklopljenog između brodovlasnika i naručitelja broda ugovorena Arbitraža. Smatraju da je ova klauzula mjerodavna i za primaoca na temelju ugovora o prijevozu, pa prema tome i za osiguratelja.

Što se tiče odgovornosti zapovjednika, brodar i zapovjednik smatraju da zapovjednik kao obični zastupnik brodara ne odgovara. Isto tako da nije odgovoran ni brodar jer je on kao agent brodovlasnika zaključio brodarski ugovor.

I slagač se protivi tužbi navodeći između ostalog da su vreće bile poderane prije nego li ih je on iskrcao, pa da prema tome štetu nije ni prouzročio.

Naručitelj broda nije se pojavio u sporu.

Sud je odbio tužbeni zahtjev prema svima tuženima, osim prema naručitelju broda, i to iz slijedećih bitnih razloga:

Što se tiče slagačevog prigovora o nenadležnosti suda, sud ga prihvaća, smatrajući da se klauzula brodarskog ugovora ne odnosi na slagača ukoliko na nju nije izričito pristao. Pored toga, prema francuskom pravu zastarni rok zahtjeva protiv slagača iznosi godinu dana, a u ovom slučaju je taj rok prošao.

Što se tiče nadležnosti suda za ostale tužene, sud navodi da je dovoljno da je samo za jednog tuženog nadležan izabrani sud, a taj sud bira tužitelj po svojoj volji. Ovako izabrani sud postaje nadležan i za sve druge tužene, koji odgovaraju na temelju istog pravnog naslova.

Sud je prihvatio stajalište tuženog brodara i zapovjednika, da zapovjednik odgovara samo ex qualitate a ne osobno, pa ga je prema tome oslobodio naknade štete.

Iz ugovora koji su sklopili brodar i naručitelj broda slijedi da je naručitelj broda preuzeo komercijalnu upravu brodom, dok je brodar zadržao samo nautičko upravljanje. Prema tome, svaki odgovara za štetu prouzročenu njegovim

upravljanjem na brodu. Budući da je utvrđeno da šteta nije posljedica nautičke djelatnosti, sud je oslobodio brodara obveze naknade štete.

Iz istih razloga sud je obvezao naručitelja broda da štetu nadoknadi jer je on imao komercijalnu upravu brodom, a šteta je posljedica komercijalne djelatnosti.

(DMF 1979, str.293)

B.J.

TRANSPORTNO OSIGURANJE

FRANCUSKI KASACIONI SUD

Presuda od 9.I 1979.

M.Gordon c/a Sté Camper
et Nicholson i Cie d'assurances
La Foncière

Osiguranje broda - Ako je šteta na brodu prouzročena nepažnjom osiguranika, sud mora ispitati da li je nepažnja pokrivena osiguranjem - Ako je šteta prouzročena od više uzroka, ne može se zbog toga u potpunosti osloboditi osiguratelja naknade štete koji dalje odgovara u okviru pokrivenih rizika

Vlasnik broda "Bénédict" povjerio je svoj brod na prodaju poduzeću Camper et Nicholson. U noći između 13. i 14. listopada 1973. brod je potonuo. Ustanovljeno je da su za potonuće krivi: brodovlasnik i navedeno poduzeće koje se moralo postarati o prodaji broda. Brodovlasnik je kriv zbog toga što je brod bio u derutnom stanju, a navedeno poduzeće što nije poduzelo potrebne mjere sigurnosti kad je bilo očito da postoji opasnost potonuća. Sudovi su proglasili brodovlasnika odgovornim za 2/3, a poduzeće Camper et Nicholson za 1/3.

Brodovlasnik tuži svog osiguratelja za naknadu štete. Niži sudovi su odbili tužbeni zahtjev. Kasacija je